

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele

BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf., Nux. Augenthaler & Emerico Lesner, Heinrich Schalek, Oppel-Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franco.

Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 27.

Brașov, Luni-Marti 6 (19) Februarie.

1901.

Polemiă între Sași.

Pe la mijlocul lunii lui Decembrie n. a anului trecut am reprodus sub titlul „Politica lui Szell și Sașii“, parte verbal, parte în extras câți-va articuli publicați de organul săsesc din Sibiu, „Sieb. d. Tageblatt“, în care se vorbea despre pozițiunea Sașilor ardeleni față cu politica de naționalitate a lui Szell într'un mod straniu și bătător la ochi.

Am vorbit în general despre tendința, ce se manifestă în acei articuli de-a pregăti o nouă schimbare la față în politica Sașilor ardeleni și am adaus, că totul apare ca o încercare de-ocamdată unilaterală, der conscie de ținta ei de a-se împăca cu ideia „statului național maghiar“.

N'am voit să intrăm până una altă în discușiunea principiilor desfășurate de foia săsescă în acei articuli, ci prevădând, că aceste principii vor da de oposanți chiar în sinul Sașilor, am așteptat să vedem ce pozițiune va lua și foia săsescă din loc față cu teoriile, ce le desfășură Sașii sibiieni în „cestiunea Szell“.

Și putem constata cu satisfacția, că nu ne-am înșelat. Conflictul a urmat și a trebuit să urmeze. Și acum decurge de timp mai îndelungat între foia săsescă de aici și din Sibiu o polemiă, care fără a fi pasionată, este serioasă și principiară, așa că poate să ne intereseze și pe noi de-apropo.

Cei dela „Kronstädter Zeitung“ din loc au găsit cu cale să rumpă ei mai întâiu tăcerea și să constate, că amintitele discușiuni politice de „natură teoretică“ publicate în foia sibiiană, „nu sunt apte de-a lumina pozițiunea poporului săsesc față cu guvernul în împrejurările date“. Ei au găsit, că n'are nici un înțeles, decât „Sieb. d. Tgbl.“ umblă să-și construască o nouă noțiune despre „statul național“, care nu poate corespunde nici Maghiarilor, nici Nemaghiarilor; au găsit, că este o adeverată abnormitate de-a face o astfel de deosebire între stat și cetățenii lui, încât să se dică, de cătră sibiieni, că „statul“ poate fi maghiarizat, fără ca acesta să atingă pe „cetățenii“ lui nemaghiari, că „statul național“ poate exista ca „stat de drept“, cu acest efect, față de Nemaghiari.

Unde rămân însă — exclamă cei dela organul săsesc brașovean — „faptele politice“, cari vorbesc tocmai în contra acelei teorii de concordare a „statului național“, cu „statul de drept“?

Firesce, că colegii lor nu le-au putut produce asemenea fapte. Dér pentru aceea stăruie cu atât mai mult pe lângă teoriile lor, susținând, că ar avé o basă chiar și în §-ul 1 al legii de naționalitate.

Era mai mult ca sigur, că o astfel de polemiă „interesantă“ trebuia să atragă în mare măsură „binevoitoarea“ atențiune a patrioților dela foile șoviniste maghiare. Și acesta cu atât mai mult, cu cât

amintiții articuli cu pricina au fost publicați în timpul din urmă chiar în broșură, ca să li-se dea astfel o publicitate și mai mare.

Mai întâiu a fost „P. Lloyd“, care a făcut o critică favorabilă articulilor broșurați și după el a venit „Budapester Tageblatt“. Ambele aceste foi sunt scrise în limba germană și au scopul de-a apăra înaintea publicului celui mare german și cunoscător de limba germană interesele supremației maghiare.

Nici nu se putea alt-fel, decât ca aceste foi să laude teoriile din cestiune și sentința, cu care autorul lor marcheză pozițiunea, ce trebuie să o aibă Sașii față cu politica lui Szell:

„Maghiarizarea organizației de stat fără a păgubi pe cetățenii Nemaghiari în ce privește particularitatea lor etnică și culturală, pe câtă vreme acesta nu vré să se valideze în viața de stat“.

Curioase lucruri mai trebuie să vedem și să audim! Dér merită să urmărim mai de-apropo cea mai nouă polemiă între Sași.

Dieta ungară a continuat în ședințele ei de Vineri și Sâmbătă dezbateră asupra *budgetului ministerului de culte și instrucțiune publică*. Dintre vorbitorii din ședința de Joi amintim pe *Janits*, care năvăli în contra Slovacilor și a școlilor lor acuzându-le, că instrucțiunea, ce se face în ele, este „contrară statului“. Cere, ca seminarele și instituturile pedagogice slovace să fiă mai aspru controlate, căci alt-fel „pan-slavismul“ va da råde primejdioase. Despre diarele slovacești dișe, că lucrăză cu bani rusesci și mai înșiră o mulțime de fantasmagorii șovinite. — Conte I. *Zichy* se plânge, că instrucțiunea publică e pusă la discrețiunea statului, apoi vorbește despre autonomia catolică. — Al treilea vorbitor *Dozza E.* deplânge „vechia societate și cultură maghiară a Ardealului“ și cere „cultură națională unitară maghiară“, căci într'un stat poliglot ca Ungaria, „disonanța în cultură trage după sine și disonanța în sentimente“. Mai dișe *Dozza*, că legile unguresci nu recunosc îndreptățirea culturii de rasă și că cultura în Ungaria numai maghiară poate fi (!)

În ședința de Vineri a vorbit *Pader R.* despre autonomia catolică, făcând responsabil pe ministru *Wlassics*, decât autonomia nu se va înființa. — Conte *Tisza* a atacat pe întreaga linie pe ministru de instrucțiune și i-a imputat scăderile instrucțiunii populare și spiritul german în care se facei nstrucțiunea. El dișe, că în știința maghiară nu există individualitate maghiară, căci toate se fac după calapodul german și totul se razimă pe știința germană. Conte *Tisza* a nimerit ouil în cap. Cine dintre Maghiari va nega acesta?

Inmormântarea lui Gregoriu Maior.

Viena, 16 Februarie n. 1901.

O mare durere ne-a cuprins inimile în urma morții redactorului „Gazetei Transilvaniei“ *Gregoriu Maior*, care timp de 15 ani, așa d'când viața sa întrégă, după terminarea studiilor a stăruit și luptat cu condeul și cu cuvântul pentru binele po-

porului său și pentru drepturile naționale ale Românilor din Ardeal, Bănăt și Ungaria.

Încă cu luni înainte ne comunicase „Gazeta“, că neobositul său redactor s'a dus în străinătate, ca să-și caute de sănătatea sa sdruncinată. Sôrtea l'a adus la Viena și tot ea a voit să móră aici pe pământ strein, departe de cei mai aproape ai săi, departe de nêmul său iubit.

Luni după amiază se lățise între noi vestea, că redactorul Maior îmbolnăvinduse ou câte-va zile mai înainte de influență acută împreună cu pneumoniă, viața sa se află în mare pericol și că ori-ce moment pôte să aducă catastrofa. A fost avisat îndată d-l părinte *Valeriu Frențiu*, care a binevoit a alerga la bolnav în casa de sănătate, unde l'a împărțășit cu sf. taină a cuminăcătorei.

Acosta s'a întemplat séra. În aceeași noapte la orele 11 Maior espirase.

La scirea durerôsă, ce o primirăm în dimineța zilei următoare, ne cuprinsese pe toți jalea, că demnul fiu al națiunii se duse dintre noi, lăsându-ne ca exemplu numai iubirea de neam și modul său brav de luptă.

Inmormântarea i-s'a făcut Miercuri în 13 st. n. la orele 3 p. m. Siorul cu rămășițele pământesci ale răposatului a fost așezat într'una din capelele clinice din Viena. Deja înainte de 3 ore se adunară mulți membrii ai coloniei române din Viena și tinerimea universitară, în frunte cu președintele societății „România Jună“. În capelă se făcu binecuvântarea din partea preoților gr. uniți *Valeriu Frențiu*, *Victor Macaveiu* și *Vasilie Suciu*. Pe cociug zăcea o cunună din partea „Gazetei Transilvaniei“ cu inscripțiunea: „Scumpului și stimatului coleg, în semn de iubire și recunoștință: Redacțiunea Gazetei Transilvaniei“. O altă cunună din partea d-lui *Traian Mureșianu* cu inscripția: „Ai muncit viața întrégă pentru nêmul tău — răsplata-ți va fi în ceruri, nu ți-a fost pe pământ: — al tău amic *Traian*“.

La orele 3½ plecarăm cu toții la biserica Sf. Barbara, unde se țină cu multă ceremonie din partea numiților domni preoți prohodul, care dură mai bine de-o oră și jumătate.

Aici în biserică rosti d-l părinte *Macaveiu* un frumos discurs funebral, pe care îl veți primi ulterior.

După terminarea prohodului ne urcărăm cu toții în trăsuri în frunte cu sfinții lor preoți celebranți și însoțirăm cociugul până la cimiterul central. Răposatului i-s'a cumpărat un mormânt propriu, unde a fost așezat spre vecinică odihnă. Preoții celebranți au înălțat încă rugăciuni pentru sufletul mortului și i-au făcut deslegarea.

Înainte de a-ne despărți pentru tot-deuna de iubitul *Gregoriu Maior*, n'am putut ca să nu-i arătăm, ca tinerime și ca societate măcar, o parte din venerațiunea, ce fie-care i-o păstrăm.

La mormânt d-l Cand. med. *Marius Sturza* ca interpret al tinerimei și tot-odată ca reprezentant încredințat de „Gazeta Transilvaniei“, a rostit un bine simțit discurs de adio, pe care vi-l alătur aici.

Jalnică ascultător!

Fie-mi permis, ca înainte de ce aruncăm sfărurile de țărină pe sicriul acestui scamp bărbat al nêmului nostru, să vă

adresez câte-va cuvinte și să i-au ca tiner româna ultimul adio dela densus. Este acesta un eflux natural al sentimentelor de iubire, recunoștință și datorință chiar, ce fie-care fiu al nêmului trebuie să le aibă față de asemenea persône, cum a fost și fericitul decedat.

Gregoriu Maior, descendent vrednic din familia marelui *Petru Maior*, după absolvirea liceului și teologiei din Blășiș s'a dedicat carierei politice, atât de spinôsă pentru noi Români. Sub conducerea distinsului director și proprietar al „Gazetei Transilvaniei“, a d-lui *Dr. Aurel Mureșianu*, și-a făcut Maior școla politică și credincios a rămas viața sa întrégă direcției cinșite și neprihănite, reprezentată prin această foie.

15 ani a funcționat mai întâiu ca colaborator, apoi ca redactor al amintitului diar și 'n decursul acestor 15 ani plin i-a fost candidul său suflet de entuziasmul cel mai înflăcărat pentru binele poporului român, de dorul cel mai fierbinte pentru un viitor mai fericit al acestui popor.

Muncă grea și neobosită a lucrat pe toate terenurile vieții noastre cultural-naționale și ori-cât de triste au fost împrejurările — el nici-odată nu s'a descuragiat. Un singur moment mai de importanță nu s'a petrecut în viața noastră politică-națională din ultimii 15 ani, la care el să nu fi luat parte activă, ori prin faptă, ori prin vorbă, ori prin dibaciul său condeii. Ținta sa supremă era a lumina poporul țeran și a-i da o creștere națională sănătôsă; din cauza acesta a ple-dat ca membru al „Asociațiunii transilvane“ pentru înființarea bibliotecilor populare și crearea și prosperarea lor se cuvine în mare parte zelului său neobosit.

Modest și blând a fost viața sa întrégă și bunătatea inimii sale era nemărginită.

Înainte cu puține luni o bolă psihică a curmat cursul clar și rațional al ideilor și vederilor sale sănătöse și l'a transpus într'o stare lipsită de ale lumii neocășur multe și de prigonirile aspre, ce avusese să le indure și el ca fiu al poporului său nefericit.

Și chiar și 'n acesta turburată stare, un singur gând îl preocupa mereu, și acesta era fericirea nêmului său, pe care îl scia deja ajuns la toate aspirațiunile și idealele sale. Bôla a șters multe din calitățile sale frumoșe, — iubirea și entuziasmul pentru nația sa intacte au rămas însă până la ultima-i suflare.

Er acum frântu-s'a atât sufletul, cât și trupul, și palid și rece e înaintea ochilor noștri.

Departe de pământul dulce al țării sale, departe de rude, departe de cei mai de-apropo ai săi, noi, Domnilor și fraților, suntem singurii, cari în momentele aceste împărțășim aici sincer durerea, ce nêmul nostru o suferă prin pierderea lui *Gregoriu Maior*.

Să ne plecăm deci genunchii și oucernici să înălțăm o rugăciune pe mormântul lui.

Er memoria lui nestêrsă să rămână pentru tot-deuna înaintea noastră și venerată să fiă de noi; și acesta mai frumos astfel o vom duce-o la îndeplinire, decât vom lucra după principiile saie înălțătore și de vom nisui să fim astfel, precum el a fost: *Plin de focul sacru al celui mai curat naționalism, cinștit dér neînfricat în lupta pentru binele nêmului românesc.*

Încă câte-va cuvinte dela amici și tovarășii de muncă, cu cari ani de-arândul ai lucrat pentru același scop, trebuie să-ți rostesc, iubite și fericite Maior. Sunt omenii, cari mai bine te-au cunoscut.

Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei“ deplânge deodată ta și m'a făcut pe mine interpretul slab al durerii ei nemărginit de mare. Cuvinte nu aflu și nici nu sunt, pentru-ca să le pot exprima sbruoiuarea sufletăscă în care i-ai transpus prin morțea ta. Ca semn a gingașei lor iubiri, o cunună de flori depus'am în numele lor pe mormântul tău și-ți dăc în locul lor aici un ultim — adio!

Ca reprezentant al societății „România Jună“, — vorbesc actualul ei președinte D-l *Antonim Traian Păscuțiu*, deobligându-se să ia în paza societății mormântul lui Gregoriu Maior și să păstreze totdeauna memoria lui. Cuvântarea D-lui Păscuțiu, este de următorul cuprins:

De mori târziu, de mori curând
Tot una e! Căci rënd pe rënd
Ne ducem toți!

G. Coșbuc.

Acesta e tristul rost al vieții.

Dér decă e tristă despărțirea de viața acésta însoțită de lacrimile celor ce te încunjără, de plânsul și suspinele celor ce în drag te au, e înțecat de tristă, când de parte de ai tăi, în lumea de străini și-se urmă firul vieții, e amar și funebru cutgetul, oă dintre acei, pentru cari și-a bătut inima și și-ai trăit zilele să n'ai pe nimeni la capul tău, în césul morții.

Așa a voit soarta, ca Gregoriu Maior, care timp de 15 ani a muncit numai și numai pentru noi, care cel mai frumos period al vieții sale l'a dedicat națiunii sale urgisite, în sfârșit să mără între străini, să mără fără ca în clipele din urmă să-i răsune în urechi graiul dulce, ce lui atât de sfânt i-a fost; ér care cunoșce viața de gazetar la noi, va sci, oă viața lui nici pe departe n'a fost presărată cu flori; a fost o viață curat altruistă, o luptă purtată fără nădejde la o răsplată vremelnică.

Noi, cari suntem sânge de al lui, l'am însoțit în calea din urmă, ce nu însemnă însă împlinirea datorinței din urmă față de el, și înainte de-a ne lua adio, aici în fața mormântului deschis, trebuie ca Societate să ne propunem, oă mormântul lui pustiu nu va rămâne, oă decă alt-ceva nu, dér o cruce și o flóre o să simbolizeze recunoștința noastră față de luptătorul neînfrânt!

Amintirea lui să fiă în vecl între noi!

După ce d-l Păscuțiu a terminat, d-l părinte *Valeriu Frențiu* rostesc încă o scurtă rugăciune la ceruri pentru odihna răposatului, ér apoi aruncă țărîna pesicriul neuitatului Maior, ceea-ce după d-sa făcărăm toți cei preșenți.

Câteva momente am stat muți de durere în jurul mormântului acestui bărbat devotat al némului nostru, ér după aceea dăcându-i toți: Dumneșeu să-l ierte și să-l odihnescă! am plecat cu toții spre casă cu inima plină de jale.

Séra cei mai mulți dintre noi am convenit, după obiceiul de acasă, la o mică pomană în amintirea decedatului.

De încheiere notez, oă tinerimea română din Viena, în loc de cunună pe sicriul răposatului a inițiat o colectă în sinul său cu scopul ca suma colectată să-o dea pentru ridicarea unei cruci pe mormântul lui Gregoriu Maior.

Lulu N.

Din România.

Comisiunea bugetară a terminat evaluarea veniturilor statului. Tóte veniturile au rămas așa, cum le-a stabilit d-l Carp cu o ușoră ridicare de 100,000 lei a veniturilor petrolului. Apoi comisiunea bugetară și-a oprit lucrarea. După aceea s'a vorbit de imposite și s'a făcut o discuție generală asupra lor de oătră membrii comisiunei bugetare din care șese sunt și în comitetul delegaților pentru imposite.

De ađi, Lună, vor începe sub-comisiunile a studia partea bugetului privitoare la cheltueli pentru fie-care minister în special. Tot-odată se va relua discuțiunea asupra imposibilității complementare.

Agentul României a primit dela ministerul afacerilor străine din București autorizația de a procede cu guvernul bulgar la un schimb de note în vederea reînnoirii, pentru un an, a aranjamentului comercial româno-bulgar, expirat la 1 Ianuarie trecut.

Un requiem a fost oficiat alaltăeri dimineața, la órele 11, la biserica Kalinderu din str. Dómnei, pentru odihna sufletului exregelui Milan al Serbiei. La acest requiem M. S. Regele a fost reprezentat prin d-l colonel Mavrocordat, ér A. S. R. Principele Ferdinand prin d-l maior Aurel Dimitrescu. Erau preșenți miniștrii, membrii corpului diplomatic, mai mulți din senatori și deputați etc.

M. S. Regele a fost reprezentat la funeraliile regelui Milan, prin d-nul maior Exarcu, atașatul român militar la Viena.

Învățătorul A. Cristescu din cătunul Oteteleşeanu (județul Ilfov) a organizat o serie de conferințe cu subiecte morale, patriotice, agricole, igienice și antialcoolice între sătenii, cari fac parte din elementul armatei, adevă soldați cu schimbul, concediați, rezerviști și milițieni. Comandantul companiei respective din reg. 4 Ilfov a asistat la aceste conferințe și a raportat ministerului de război, oă aceste conferințe pot da cele mai bune rezultate. În consecință, ministerul de război a intervenit pe lângă cel de instrucțiune, ca acest gen de conferințe să fiă organizat pe o scară cât mai întinsă.

Din străinătate.

Noul cabinet italian. În 15 Febr. s'a format noul cabinet italian astfel: *Zanardelli* președinte, *Giolitti* interne, *Prinetti* externe, *Cocco-Ortu* justiția, *Wolleborg* finanțe, *Dibroglio* tesaur, *Ponzu di San Martino* război, *Marin* marină, *Nunzio Nasi* instrucțiune publică, *Giusso* lucrări publice, *Picardi* agricultură, *Galimberti* poștă și telegraf. Miniștrii au depus în aceeași zi jurământul.

Demisiunea guvernului bulgar. Din *Sofia* sosesc surprinzătoare știri, oă cabinetul *Petroff* și a dat demisiunea. Causa adevărată a demisiunii nu se știe încă, se afirmă însă, oă *Petroff* a demisionat din prioină, oă nu-și pôte forma o majoritate în Sobranie. Principele Ferdinand n'a decis până alaltă-eri asupra demisiunii guvernului. Până la soluțiunea crizei principale a însărcinat pe *Petroff* cu conducerea afacerilor. Se crede, oă se va forma un cabinet coalițional.

Turburările din Spania nu vor să înceteze. Toți călugării din mănăstirile din Madrid s'au refugiat în provincie în cea mai mare liniște. În Madrid s'au luat tóte măsurile, ca manifestații să nu mai pótă provoca scene turbulente pe strade. Dreptul de-a purta mască e suspendat, așa oă tóte balurile mascate s'au contramandat. Poporul iritat a impresurat până acum 20 de mănăstiri călugăresci și le au vërsat cu petrol, ca să le pótă incendia mai ușor. În Madrid, Barcelona, Valența, Granada, Saragosa și Bilbao poporul a demonstrat cu strigări de: *La spânzuratóre cu Jesuși!* *Pieră Regina!* *Pieră Casserții!* *Trăescă Republica!* Mai ales în Madrid situația e foarte critică. De câte-va zile familia regală și óșpeții ei nu outéză să iese din castel. Tóte stradele sunt ocupate de armată și cu tóte acestea demonstrațiile se repetă. În fruntea mișcării s'au pus studenții universitari.

Progres și progres.

V. Pădurile.

Deși pădurile au fost conservate de Români cu cea mai mare sfințenie și tenacitate în curs de seculi, și au fost purtate pentru ele de ei cu Sași procese cu cea mai mare cerbicie în curs de decimii de ani, totuși în timpurile noastre, când valoarea lemnului și a pădurilor a sporit enorm, ele sunt desconsiderate în ochii poporului și neglijate cu totul. Abia statul decă se mai îngrijesc de ele. De aceea le vedem una după altă trecând în mâna și administrația statului. Și cum se nu ni-le ia statul din mână, care prin agenții săi tehnici a ajuns să cunoșcă deplin valoarea și importanța lor, ér noi nu avem aproape nici un silvicultor, ba nici brănișteri și pădurari instruiți din neamul nostru?!

Este adevărat, oă au trecut câțiva ani dintre tinerii noștri prin Academia de silvicultură dela Șemniș și prin cea dela Viena, dér densii din lipsa de mijloce nu s'au dus să-și facă stagiul de practică și apoi esamenele de stat cerute de legile țării, oi au trecut în România, unde nu li-se cereau aceste, dér îi chemau (?) spre a ajunge ca ingineri hotarnici (geometri), tacsatori pe la bănci și societățile de asigurare, ori chiar ca profesori de limbă pe la școolele comerciale.

În serviciul silvic al statului în România, în posturile dirigitóre nu se află nici un singur ardelean și nici n'a fost, în Ungaria d'asemenea decât unul său doi. Avem sute de mii de jugere de păduri comunale, dér nu avem silvicultori români la ele. Dér nici brănișteri și pădurari instruiți cel puțin nu avem. Și aici nu înțelegem pe brănișterul și pădurarul tipic, ignorant și un perde vremea, care să umble tótă ziua a lene cu pușca în spate și țigara ori luléa în gură, ori să dormă la umbra copacilor, ci el să fiă un agent de cultură, având óre-care instrucțiune generală și de specialitate, să aibă mai mult decât 4 clase normale, 2—3 clase gimnasiale și să fi terminat o școală inferioară de silvicultură, ori să fi făcut esamenele cerute de lege.

Tinerii noștri cu 2—3—4 ol. gimnasiale, cari nu au mijloce să urmeze mai departe la școli înalte, ar avé o carieră foarte frumoasă aplicându-se la silvicultură, urmând o școală inferioară, de care sunt mai multe în patrie. Brănișterii sunt ađi binișor plătiți, mai bine chiar decât mulți dintre învățătorii noștri, și nu credem, oă ar fi estrem de dificil de a-i plasa pe la comunele românesci ori pe plăși, ca brănișteri comunali etc., și ei ar fi folosiți, dér și comunele. Pe lângă léfa, ei ar fi acasă în familiile și și-ar vedé de moșioră și economia lor, n'ar bate uși și țări streine—și cine ar puté avé mai mare tragere de inimă pentru progresul comunei, decât tot un fiu al ei și al poporului?

Și punem cazul cel mai rău, oă un an doi n'ar găsi aplicare la păduri, cunoscințele și experiența câștigată aici atunci nu-i sunt de prisos, oăci le pôte utiliza la pomicultură, la cultura viei, la economie, pôte să-și facă unele școle de pomărit pentru speculațiune și cu timpul să devină cu totul independent. Ceva prindere materială dela părinți, zel și abnegațiune la muncă și puține pretenții în societate, — aceste îl ajută și trebuie să progreseze.

Pe de altă parte comuna prin el ar fi folosită enorm și are mare nevoie de un atare agent-pădurar ori brănișter, care să nu se mulțumescă numai să încaseze regulat léfa. Este lucru cunoscut și sciut de tótă lumea, oă pădurile cele mai multe, ce au fi fost cu lemne de valóre în ele: brad, stejar, său au fost de mai înainte pur alodiale (domnesci) său că au fost luate de stat și de marii proprietari la segregare și regulările din urmă ca atare, ér comunele și foștilor iobași li-s'au venit numai lemnul môle în făget, ori cele ce's mai deteriorate și deprețiate și ca esență și ca stare-orânguri cu o mulțime de poieni și goliști în ele, mărăcînieturi, tușuri etc. Multe au fost devastate și de locuitori, înainte de segregare și până-ce nu s'au în-

trodus legile rigurose de ađi. Resultatul este același. Comunele au păduri mai rele și mai deteriorate, decât statul și marii proprietari, său la locuri greu accesibile și neumblate. Lemnul môle și de puțină valóre, fagul chiar mare fiind, este aproape fără valóre, căci nu merită să fiă scos. De acolo numai stejarul și bradul plătesc scosul și estrasul lor. Apoi sunt pripórele și ponórele cele tari, unde tând lemnul de pe ele, s'a pus țărîna și petriul în mișcare și deluri întregi se surpă, de amenință avutul și munca posesorilor particulari.

Pe tóte aceste locuri, situațiunii și pădurii sunt măsurii grabnice de luat și recer cel mai mare interes și solitudine din partea nu numai a autorității silvice superioare, ci chiar și a agenților inferiori și a dirigătorilor comunale. Eixări de ponóre și terenuri mobile și împăduriri din nou cu esențe de valóre: stejar, brad, molid, carpin, ulm, zadă, tisă, cari sunt în stare să renteze mai bine pământul și găsesc tot-deuna căutare și desfacere.

Făcând aceste, anii trec și comunele, cari acum nu pot plăti decât unul său doi pădurari, peste 10—15 ani după-ce se mai ridică pădurea, vor fi în stare să-și țină câte un brănișter propriu, și după 20—30 de ani chiar un silvicultor (forestier) comunal. Atunci pădurea nu va mai fi o sarcină pentru comună și bugetul comunal, ci un izvor de venit și bogăție. Lemnele de valóre mare intrinsecă vor atrage la sine cumpărătorii și vor alimenta și favoriza dezvoltarea industriilor anecse mari și mici, și pe văile și prin comunele noastre se vor ridica ferestrele, uzine etc. Numai industria mare și mică dă viață și fauce să puls-ze iute agricultura și silvicultura cu producțiunea lor brută.

Pe acésta cale și cu aceste mijloce, credem noi, oă s'ar puté obține mai ușor un progres și ar contribui la îmbunătățirea stărei morale și materiale a poporului mărăginean, și s'ar împedeca absentismul și emigrațiunea de astăzi.

Ion de pe Văcarea.

SCRIRILE DILEI.

— 5 (18) Februarie.

Parastas. Eri s'a ținut în biserica Sf. Adormiri din Cetatea-Brașovului parastatul anunțat de noi — la care s'au trimis invitări speciale din partea Redacțiunei „Gazetei Transilvaniei“ oă și din partea Comitetului desp. I (Brașov) al „Asociațiunei“ — pentru odihna sufletului neuitatului nostru confrate *Gregoriu Maior*. Parastatul fú celebrat de M. On. Domn protopop *Bartolomei Băulescu*. A asistat un public frumos și numeros din tóte clasele societății române din Brașov. După săvîșirea serviciului funebru, d-i profesor *Andrei Bărsanu*, președintele comitetului cercual al Despărț. I (Brașov) al „Asociațiunei“, rosti un cuvânt elocuent și mișcător în amintirea lui *Gregoriu Maior*. D-sa, după câte-va date biografice, arată cu cât zel, abnegațiune și devotament a stăruit decedatul pentru înaintarea cauzei poporului nostru; arată, cum el s'a silit a aduce serviciul acestei cauze ca membru activ al diferitelor Reuniuni române din loc și indeosebi meritele neperitóre, ce și le-a câștigat ca membru în comitetul despărțemintului „Asociațiunei“, în care calitate c'nn zel rar a lucrat, a ostenit și jertfît pentru realizarea idealului său: înființarea de bibliotecii populare. — După d-l *Bărsanu* luă cuvântul redactorul responsabil al fôiei noastre d-l *Traian H. Pop*, care dădu espresiune durerii adénc simțite a membrilor Redacțiunei pentru pierderea lui *Gregoriu Maior*, colegul și amical credincios, omul de bun simț și de nobilă gândire, valorosul combatant al pressei noastre, care prin luptă grea și-a răsplatit și prin muncă asiduă și cinstită și-a rescumpărat acele momente senine și vesele, ce le-a gustat în viața vędând, oă nu înzadar și-a dedicat forțele sale trupesci și spirituale pentru binele și înaintarea neamului său. — După acésta s'a cântat „veoinica pomenire“ a celui de toți deplâns și regretat, și s'a împărțit coliva.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Februarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.15
Renta de corone ung. 4%	93.45
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.25
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.60
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.60
Bonuri rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	167.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.35
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hartie austr.	98.35
Renta de aur austr.	118.30
Losuri din 1860.	137.75
Actii de-ale Banței austro-ungarã	16.86
Actii de-ale Banței ung. de credit.	682.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	672.—
Napoleoniori.	19.10
Marcii imperiale germane	117.4 2/3
London vista.	240.60
Paris vista.	95.40
Rente de corone austr. 4%	98.15
Note italiene	90.30

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Februarie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.74	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.20	Vënd.	18.26
Napoleonior. Cump.	19.10	Vënd.	19.16
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40

Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	2 57
Marcii germane Cump.	58.50	Vënd.	23 65
Lire turcescoi Cump.	10.72	Vënd.	21.70
Coris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.10

Nr. 1829—1901.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la măsurarea și prescrierea dării de apă și a minimului dării de apă pentru anul 1901.

Prin această aducem la cunoștință publică, că consemnarea despre măsurarea dării de apă pentru anul 1901 este gata și se află espusă în localul perceptoratului orașenesc spre a fi luată în vedere și examinată în timpul dela 14 până la inclusive 28 februarie, tot-deuna dela 8—12 ore a. m.

Eventualele reclamațiuni în contra măsurării dării de apă, seu în contra minimului dării sunt a se subșterne în scris, dar fără timbru, la magistratul orașenesc în termen de alte 8 zile, adevă până la 8 Martie 1901; reclamațiunile intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

Brașov, în 9 Februarie 1901.

1—2 (20) Magistratul orașenesc.

„PARSIMONIA“
institut de credit și economii societate pe acțiuni în BRAN.

CONVOCARE

la a VI-a adunare generală,

a institutului de credit și economii societate pe acții „PARSIMONIA“ în Bran,

ce se va ține Joi, în 14 Martie 1901 st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului, la care sunt invitați toți acționarii a se presenta în sensul §-lul 20 din statutele institutului.

Obiectele de deliberare sunt următoarele:

- 1) Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
- 2) Statorirea bilanțului și a împărțirii profitului
- 3) Intregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
- 4) Propunerea direcțiunii pentru noua emisiune de acții.
- 5) Luarea la cunoștință a regulamentului afacerilor interne.
- 6) Alte propuneri eventuale.

Bran, în 14 Februarie 1901.

Din însărcinarea Direcțiunii:

președintele societății:
I. cav. de Pușcariu.

Bilanț cu 31 Decembrie 1900.

ACTIVE	C. f.	PASIVE	C. f.
Cassa în numărar . . .	14,290.22	Capital social, 600 acții	
Cambii escomptate . . .	245,568.70	à 100 C.	60,000.—
Credite personale . . .	54,987.20	Depuneri spre fructificare	213,628.51
Spese de fondare	191.78	Cambii reescomptate . . .	21,048.—
20% amortizare	191.88	Interese transitore pro 1901	4,489.86
Mobilar	904.88	Fondul de rezervă	5,684.83
		Depozite	49.72
		Profit curat	10,850.08
	<u>315.751.—</u>		<u>315,751.—</u>

Profit și pierderi.

DEBIT	C. f.	CREDIT	C. f.
Eșite:		Venituri:	
Interese pentru depuneri		Interese dela cambii es-	
spre fructificare . . .	10 508 91	comptate și împrumuturi	
Spese diferite	745.61	cu obligațiuni	22,692 27
Salarii	1 400.—	Provisiune	3,646 08
Contribuțiune:			
a) după depuneri	952.14		
b) comunală și co-			
mitatensă	523.48		
e) ecuivalent	2.90		
d) erarială	1,163.45		
Amortisarea speșelor de			
fondare	191.78		
Profit curat	1.0850.08		
	<u>26,338.35</u>		<u>26 338 35</u>

Bran, 31 Decembrie 1900.

Ioan cav. de Pușcariu, m. p., George Mănoiu, m. p., Georgiu Enescu, m. p.,
președinte. membru în direct. membru în direct.

Axente Moșoiu, m. p., Ioan Cențiu, m. p., Miron Tătoiu m. p.,
director executiv. m-mbru în direct. cassar.

Ilariu Reit, m. p., Ioan Mănoiu, m. p.
comtabil. membru în direct.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat Conturile prezente și confruntându-le cu registrele principale și auseliare ale societății, ținute în bună ordine, le-am aflat în consonanță cu acelea și esacte.

Bran, 14 Februarie 1901.

Nicolau Garoiu, m. p., Dr. Nicolau Mănoiu, m. p., Leotin Pușcariu, m. p.,
președinte. v.-președinte.

Ioan Mănoiu, m. p., Iosif Enescu, m. p.

Șampanie „Trilby“

se capătă la

FERBACH G. BRONO Brașov

și cu paharu în Bodega.

A V I S.

În localul de vânzare din „Hala“ de carne al Domnului Constantin Orghidan nr. 18 și 19 se vinde:

Carne de vită cu . . . 38 cr. kgr.

Carne de porc cu . . . 36 cr. „

Carne de vițel cu 48—52 cr. „

In fie-care și se poate capeta carne prospeta.

Rogându-mă de o cercetare numerosă sunt cu

tota stima

Nicolae N. Stinghe,
arëndatorul localului.

5—12

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpata cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

2—*

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, sw.

DIGESTIV

a farmacistului **A. Thierry's**
Prav universal englesesc pentru mistuire, se recomandă ca remediul la ori și ce suferințe de stomac. Escită apetitul și ajută mistuirea. Fia-care cutia trebuie să fiă provădută cu subscrierea producătorului. O cutie trimite franco după primirea prețului de 3 corone
Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik,
în Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

A N U N C I U R I
(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“
„Gazeta Transilvaniei“
en numărul à 10 fil. se vinde la Eremias Nepoții.